

N2) ΟΙ ΑΞΙΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΤΕΧΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΚΕΡΜΑΤΩΝ ΕΥΡΩ

Το 1991, δηλαδή ένα χρόνο πριν την υπογραφή της Συνθήκης του Μάαστριχ, οι Διευθυντές των Νομισματοκοπειών των κρατών μελών έλαβαν την πρωτοβουλία να δημιουργήσουν μια άτυπη ομάδα εργασίας για να μελετήσουν τα τεχνικά χαρακτηριστικά του μελλοντικού ευρωκέρματος. Οι υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής συμμετείχαν με εκπροσώπους τους στις δραστηριότητες της ομάδας εργασίας από το Μάιο του 1992. Το Φεβρουάριο του 1994, το Συμβούλιο ECOFIN ανέθεσε την εντολή εξέτασης των τεχνικών στοιχείων και της επίλυσης των προβλημάτων για την εκτύπωση του ευρωπαϊκού κέρματος στην "Ομάδα εργασίας των Διευθυντών των Νομισματοκοπειών για την τεχνική μελέτη του Ευρωπαϊκού ενιαίου κερματικού συστήματος (Mint directors working group for the technical study of the European single coinage system). Οι Διευθυντές ασχολήθηκαν στην αρχή με τις ονομαστικές αξίες στη βάση μιας ανάλυσης των εθνικών πρακτικών και αναγκών. Ο μέσος όρος του αριθμού αξιών των κρατών μελών της ΕΕ ήταν 7,17. Τελικά πρότειναν οκτώ αξίες: 1, 2, 5, 10, 20 και 50 λεπτά (σεντς) και 1 και 2 ευρώ. Κάθε ευρώ υποδιαιρείται σε 100 λεπτά. Η υιοθέτηση αυτής της πρότασης έγινε στις 3/5/98 με τον Κανονισμό 974/98.

Οι πρώτες προτάσεις για τα τεχνικά χαρακτηριστικά παρουσιάστηκαν στο Συμβούλιο ECOFIN το Μάιο του 1992. Οι Διευθυντές των Νομισματοκοπειών συναντήθηκαν με εκπροσώπους της Ένωσης Αυτόματων Μηχανών Πώλησης (European Vending Association, EVA) και τις ενώσεις ατόμων με ειδικές ανάγκες και ιδιαίτερα με την European Blind Union ώστε να λάβουν υπόψη τις παρατηρήσεις τους πριν να καταλήξουν σε τελική πρόταση.

Η πρώτη ολοκληρωμένη πρόταση υπεβλήθη το Νοέμβριο του 1996 και αναθεωρήθηκε το Φεβρουάριο του 1997. Το Μάρτιο του 1997, το ECOFIN ζητά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να υποβάλει μια επίσημη πρόταση για τα τεχνικά χαρακτηριστικά του κέρματος ευρώ σύμφωνα με το άρθρο 106.Ε της Συνθήκης. Οι συζητήσεις υπήρξαν έντονες κύρια λόγω της ενδεχόμενης χρησιμοποίησης του νικελίου. Μερικές μελέτες έδειχναν ότι μια συνεχής και παρατεταμένη επαφή με μείγματα νικελίου μπορεί να προκαλέσουν δερματίτιδες και αλλεργικές αντιδράσεις. Εν τούτοις, η πλειοψηφία των ιατρικών μελετών κατέληγε στη μη επικινδυνότητα του νικελίου με την προϋπόθεση ότι το σχετικό μίγμα θα εμπόδιζε τη μετάσταση των ιόν νικελίου προς το ανθρώπινο δέρμα. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αντιπρότεινε τη χρήση του νικελίου στα κέρματα του 1 και 2 ευρώ προκειμένου να ελαχιστοποιηθούν οι προσπάθειες παραχάραξης. Τα κέρματα αυτά είναι τα πρώτα στον κόσμο που συνδυάζουν μια τεχνολογία τριών μειγμάτων σε πάχος και δύο χρωμάτων δηλαδή εσωτερική και εξωτερική στεφάνη μέσα σε διαφορετικά μείγματα. Για τις άλλες αξίες του κέρματος προτάθηκε η υποκατάσταση του νικελίου από άλλο μίγμα με την ονομασία "βόρειο χρυσό κράμα" (nordic gold alloy, or nordique) που δεν περιέχει νικέλιο. Μετά από συζητήσεις με τους ενδιαφερόμενους φορείς η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε την άνοιξη του 1997 σε μια ανακοίνωσή της προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το ECOFIN και το ENI ένα σχέδιο Κανονισμού για τα τεχνικά χαρακτηριστικά των κερμάτων ευρώ που υιοθετήθηκε τελικά από το Συμβούλιο στις 3/5/98. Τα κέρματα διακρίνονται σύμφωνα με το βάρος τους (από 2,3 έως 8,5 γραμμάρια), το μέγεθος (από 16,25 έως 25,75 χιλιοστά), το χρώμα (δίχρωμο, χαλκόχρωμο ή κίτρινο) και το πάχος (αξίες από 1,36 μέχρι 2,125 χιλιοστά). Για την ευκολία των τυφλών και των ατόμων με περιορισμένη όραση, η επιφάνεια είναι διαφορετική για κάθε συνεχόμενη αξία. Η διάμετρος των ευρωκερμάτων ορίστηκε στο πλαίσιο των υπάρχοντων στοιχείων των εθνικών κερμάτων (από 14 έως 31,1 χιλιοστά). Οι κατασκευαστές των αυτόματων μηχανών εξήτησαν ένα ελάχιστο μέγεθος 15 χιλιοστών ενώ ορισμένοι διανομείς ATMs είχαν προβλήματα αναγνώρισης με τα κέρματα μικρού μεγέθους. Τάχθηκαν για μια ελάχιστη διαφορά ενός χιλιοστού μεταξύ δύο κερμάτων. Η Ένωση τυφλών και ατόμων με ελαττωματική όραση επιθυμούσε μια διαφορά 3 χιλιοστών μεταξύ των αξιών εάν οι επιφάνειες ήταν όμοιες αλλά αποδέχτο μια διαφορά 2 χιλιοστών εάν οι επιφάνειες ήταν διαφορετικές.

Ο τύπος των κερμάτων είναι στρογγυλός. Το κέρμα των 20 λεπτών είναι τύπου ισπανικού λουλουδιού, στρογγυλό με βαθιές αυλακώσεις. Η επιλογή ενός πολυγωνικού σχήματος εγκαταλείφθηκε διότι δημιουργούσε προβλήματα στις μηχανές πώλησης.

Η σχέση μεταξύ της διαμέτρου και του πάχους ενός κέρματος επηρέαζε τη διάρκεια χρήσης του. Τα εθνικά κέρματα έχουν ένα πάχος μεταξύ 1,22 και 3,15 χιλιοστά. Οι κατασκευαστές μηχανών επιθυμούσαν ένα πάχος μεταξύ 1,3 και 2,1 χιλιοστά. Οι ενώσεις των ατόμων με ειδικές ανάγκες δεν είχαν προτίμηση για το θέμα αυτό.

Οι κατασκευαστές μηχανών ήθελαν ένα ελάχιστο βάρος 2 γραμμαρίων. Αυτό συνδέετο με το κόστος του κέρματος και με την ευχέρεια χρήσης από τους καταναλωτές. Κέρματα μεγάλου βάρους, όπως έχει αποδειχθεί και στην Ελλάδα, είναι δύσχρηστα και μη επιθυμητά από το κοινό.

Ο Κανονισμός που υιοθετήθηκε το Μάιο 1998 τροποποιήθηκε το Φεβρουάριο 1999 και αύξησε το βάρος και το πάχος του κέρματος των 50 λεπτών για να μην υπάρξει σύγχυση με το κέρμα των 20 λεπτών σε μερικές μηχανές. Επίσης τροποποιήθηκε η στεφάνη των κερμάτων των 50 λεπτών και 10 λεπτών από αραιή οδόντωση σε δαντελένια. Τα τελικά τεχνικά χαρακτηριστικά είναι τα εξής:

ΤΕΧΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΚΕΡΜΑΤΩΝ ΕΥΡΩ

Ονομαστική Αξία	Διάμετρος σε χιλιοστά	Πάχος σε χιλιοστά	Βάρος σε γραμμάρια	Σχήμα	Χρώμα	Σύνθεση	Στεφάνη
1 λεπτό	16,25	1,36	2,3	Κυκλικό	Χαλκόχρωμο	Επιχαλκωμένος Χάλυβας	Λεία
2 λεπτά	18,75	1,36	3	Κυκλικό	Χαλκόχρωμο	Επιχαλκωμένος Χάλυβας	Λεία με περιμετρική αυλάκωση
5 λεπτά	21,25	1,36	3,9	Κυκλικό	Χαλκόχρωμο	Επιχαλκωμένος Χάλυβας	Λεία
10 λεπτά	19,75	1,51	4,1	Κυκλικό	Κίτρινο	Βόρειο χρυσό κράμα	Δαντελένια
20 λεπτά	22,25	1,63	5,7	Ισπανικό λουλούδι	Κίτρινο	Βόρειο χρυσό κράμα	Ομαλή
50 λεπτά	24,25	1,88	7,8	Κυκλικό	Κίτρινο	Βόρειο χρυσό κράμα	Δαντελένια
1 ευρώ	23,25	2,125	7,5	Κυκλικό	Εξωτερικός δακτύλιος: κίτρινο. Εσωτερικό μέρος: λευκό	Νικέλιο Ορείχαλκος Τρία στρώματα	Εναλλαγή λείας και οδοντωτής επιφάνειας
2 ευρώ	25,75	1,95	8,5	Κυκλικό	Εξωτερικός δακτύλιος: λευκό. Εσωτερικό μέρος: κίτρινο	Χαλκός Νικέλιο. Τρία στρώματα: νικέλιο ορείχαλκος, νικέλιο, νικέλιο ορείχαλκος	Χάραξη με λεπτή οδόντωση